

بررسی تاثیر کیفیت حسابرسي بر هم حرکتي بازده سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

مهرداد خاک زاد بناب^۱

آيسان ميرزايي صلحي^۲

تاريخ دريافت: ۱۴۰۱/۱۰/۰۵ تاريخ چاپ: ۱۴۰۱/۱۱/۲۶

چکیده

این مقاله با هدف بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسي و سطح هم حرکتي بازده سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام گردیده است. این مطالعه تجربي براساس روش کمی و رویکرد قیاسی طراحی شده است. مجموعه داده های ترکیبی شامل ۲۵۶ شرکت از صنایع مختلف با ۱۱۱۵ مشاهده سالانه در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی سال های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ است. در این تحقیق با استفاده از همزمانی بازده سهام به عنوان متغیر وابسته و کیفیت حسابرسي به عنوان متغیر مستقل، یک مدل رگرسیون اقتصادسنجی ایجاد شده است. برخی از متغیرهای کنترلی نیز به مدل های رگرسیون اقتصادسنجی اضافه می شوند زیرا تاثیر این مدل ها بر همزمانی قیمت سهام در مطالعات پیشین به خوبی اثبات شده است. به منظور بهبود دقت ضرایب رگرسیون، در کنار حداقل مربعات معمولی، از مدل اثرات تصادفی و برای بهتر شدن تحلیل آماری مجموعه داده های ترکیبی از مدل اثرات ثابت استفاده گردیده است. نتایج نشان می دهند که کیفیت حسابرسي با همزمان سازی قیمت سهام رابطه مثبت دارد. این یافته حاکی از آن است که بازده سهام شرکت هایی که سطح کیفی حسابرسي در آنها بالاتر است هماهنگی بیشتری با بازار دارند.

واژگان کلیدی

کیفیت حسابرسي، همزمانی بازده سهام، محیط اطلاعاتی، بورس اوراق بهادار تهران، سهام.

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران. (* نویسنده مسئول:

info@mehrdadkhakzad.ir)

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه تهران، تهران، ایران. (ailinsolhi@gmail.com)

۱. مقدمه

در ادبیات حسابداری و مالی، از اصطلاح "همزمانی سهام" در بازار سرمایه استفاده می شود تا حرکت قیمت سهام در مسیری هماهنگ با بازار را نشان دهند. این مفهوم اغلب در رابطه با کیفیت اطلاعات بازار مورد مطالعه قرار می گیرد. این اصطلاح بر سطوح مختلف کارایی بازار در زمینه های متفاوت دلالت دارد؛ به عبارت دیگر، همزمانی قیمت سهام می تواند در بازارهای مختلف عملکرد متفاوتی داشته باشد.

مقوله دیگری از ادبیات که ماهیت تفکیک ناپذیری با کارایی محیط اطلاعاتی دارد، کیفیت حسابرسی است. مفهوم "حسابرسی" که از یک کلمه لاتین به معنای "شنیدن" مشتق شده است، در دهه ۱۸۴۰ با هدف بررسی صحت و مطلوبیت اطلاعات ارائه شده در گزارشات شرکت ها معرفی شد. اگرچه اثربخشی حسابرسی می تواند متفاوت باشد و به کیفیت حسابرسی بستگی دارد اما در تحقیقات قبلی به خوبی ثابت شده است که حسابرسی ابزاری مفید برای محدود کردن گزارش دهی مغرضانه، بهبود عملکرد شرکت و عدم تقارن اطلاعات است (کیم، چانگ و فیث، ۲۰۰۳؛ رحمان، می و چادوری، ۲۰۱۹).

در این مطالعه، دو مفهوم فوق گردهم آورده شده و فرض بر آن است که کیفیت حسابرسی تأثیر معناداری بر همزمانی سهام در بورس اوراق بهادار تهران دارد. پس از سال ها، بازار بورس اوراق بهادار تهران رشد سریعی را تجربه کرده است. نمی توان انکار کرد که اقتصاد ایران با وجود مشکلات فراوان علی رغم موفقیت و چشم انداز بالقوه اش، هنوز یک اقتصاد کوچک و تا حدودی بسته است و بازار سهام آن به رشد کامل نرسیده است. از این رو، ممکن است بررسی ارتباط بین کیفیت حسابرسی و همزمانی بازده سهام در این بازار جالب باشد زیرا قیمت سهام در این بازار مبهم و شک برانگیز، توجه زیادی به مشخصات شرکت ها ندارد.

یافته های تحقیق انعکاس کوچکی از رابطه بین این دو عامل است. سوال پژوهشی این است: "آیا رابطه ای بین کیفیت حسابرسی و همزمانی قیمت سهام وجود دارد؟" بر اساس هدف تحقیق، سعی شده از رویکرد قیاسی و طرح تحقیق کمی برای بررسی روابط علی بین کیفیت حسابرسی و همزمانی بازده سهام استفاده شود. بر این اساس، ساختار این پژوهش در چهار بخش تنظیم شده است: مرور ادبیات، روش شناسی، تحلیل نتایج و نتیجه گیری.

۲. مبانی نظری و ادبیات پژوهش

۲-۱. کیفیت حسابرسی

شاید بتوان کیفیت حسابرسی را بدین صورت تعریف نمود: حسابرسان، تحریف های با اهمیت در گزارش های حسابداری مشتریان را کشف و گزارش می کنند (دی انجلو، ۱۹۸۱). ترکیب صورت های مالی متقلبانه و حسابرسی بی کیفیت ممکن است منجر به بروز خسارات اقتصادی جدی برای کاربران، یا بدتر از آن، منجر به بروز یک بحران مالی برای کل اقتصاد شود. دنیا هرگز درسی را که از فروپاشی شرکت انرژی Enron و موسسه حسابرسی

Artur Andersen LLP آموخته است فراموش نخواهد کرد؛ بنابراین، می توان گفت که حسابرس به عنوان یک ارائه دهنده بیمه و واسطه اطلاعاتی، نقش اساسی در تأیید صحت و قابلیت اطمینان صورت های مالی شرکت ها قبل از انتشار آنها ایفا می کند (مانسی، ماکسول و میلر، ۲۰۱۴).

مطالعات پیشین نیز توجه زیادی به بحث کیفیت حسابرسی داشته اند و در زمینه تأثیرات مثبت آن بر جنبه های مختلف اتفاق نظر داشتند. طبق عقیده صاحب نظران، کیفیت حسابرسی نقش مهمی در کاهش تعارض داشته است. یک گزارش

مالی مطمئن و تضمین شده توسط حسابرسي می تواند مسئولیت پذیری مدیریت را افزایش داده و ابزاری موثر برای سهامداران در جهت نظارت بر وظایف مدیریتی باشد (صالحی، مرادی و پایدارمنش، ۲۰۱۷). حسابرسي در سطح بازار می تواند نقش مهمی در کاهش عدم تقارن اطلاعات بین افراد داخل شرکت و افراد خارج از شرکت از طریق بهبود کیفیت اطلاعات ارائه شده در صورت های مالی و کاهش مدیریت درآمدها ایفا کند (المرایه، ایبار-گوزمان و عبدالطیف، ۲۰۲۰؛ چایی، ناکانو و فوجیتانی، ۲۰۲۰؛ کوهن، دی و لیز، ۲۰۰۸). حسینی (۲۰۰۹) دریافت که سرمایه گذاران زمانی قادر به پیش بینی عملکرد شرکت در آینده و کاهش ریسک و عدم اطمینان هستند که گزارش های حسابداری توسط یک شرکت حسابرسي با کیفیت بالا مانند شرکت های بزرگ حسابداری Big Four تأیید شوند. مطالعه اخیر لگوریا، ریچلت و سویلی (۲۰۱۷) در زمینه بررسی تأثیر کیفیت حسابرسي بر افشای شرکت ها نشان داد که کیفیت شرکت های حسابرسي می تواند علت انتخاب شرکت های مشتری برای افشای اجباری هویت مشتریان اصلی خود را توضیح دهد. به طور خلاصه، مزیت اطمینان در محافظت از کاربران گزارش مالی از جمله سرمایه گذاران و افزایش شفافیت و کارایی محیط اطلاعاتی بیان شده است.

۲-۲. همزمانی قیمت سهام

رول (۱۹۸۸) ضریب تعیین را در مدل سنتی CAPM تعریف کرد. او بیان کرد که تغییر قیمت سهام به دلیل سطوح مختلف تنوع ایجاد می شود مانند تغییرات خاص شرکت، تنوع در سطح صنعت و تنوع در سطح بازار. دو مورد آخر به تغییرات سیستماتیک تعلق دارند. سطح حرکت همزمان به نسبت اطلاعات سیستماتیک موجود در قیمت سهام بستگی دارد که از طریق مقدار ضریب تعیین (مربع R) در مدل رگرسیون بدست می آید؛ به عبارت دیگر، هر چه سطح تنوع بازده سهام که از طریق صنعت و تنوع بازار قابل توضیح است بالاتر باشد، سطح همزمانی قیمت سهام در بازار بالاتر خواهد بود. پس از تحقیقات رول، مطالعات گسترده و زیادی پیرامون همزمانی قیمت سهام انجام شده است که بر اساس مقدار ضریب تعیین برآورد شده از طریق بازگشت بازده سهام خاص به بازده های صنعت و بازار شکل گرفته اند. با این حال، نظرات محققان در مورد مفهوم همزمان سازی قیمت سهام که اغلب در رابطه با کارایی محیط اطلاعاتی مورد مطالعه قرار می گیرد، محافظه کارانه نیستند.

از یک طرف، عقیده عموم بر آن است که سطح بالاتری از همزمانی سهام به معنای سرمایه گذاری مقدار کمتری از اطلاعات خاص شرکت در قیمت سهام است که به نوبه خود به دلیل محیط اطلاعاتی ناکارآمد یا غیرشفاف رخ می دهد. رول (۱۹۸۸) نیز از این استدلال حمایت کرد. وی نشان داد که هم حرکتي بازده سهام به نسبت اطلاعات در سطح شرکتی و سطح بازاری بستگی دارد و در قیمت سهام منعکس می شود. به طور جزئی تر، به نظر می رسد مقدار کم ضریب تعیین "یا به معنای وجود اطلاعات نهانی یا به معنای هیجانات موقتی غیر مرتبط با اطلاعات عینی" است (۱۹۸۸، ص ۵۶۶). مطالعات زیادی با الهام از تحقیقات رول در بازارهای توسعه یافته و با مقیاس های مختلف، از کشوری گرفته تا بین کشوری انجام شده است که رابطه منفی بین همزمانی بازده و کیفیت محیط اطلاعاتی را تأیید می کنند. یافته های این مطالعات حاکی از آن است که همزمانی قیمت سهام در بازارهای توسعه یافته پایین است و علت آن نیز سیستم حقوقی قوی، ساختار نهادی کاملاً تثبیت شده و معاملات آگاهانه است. سهام این بازارها با کشف قیمت بهتر، اثر اطلاعاتی بیشتری خواهند داشت.

دو سطح از محیط اطلاعاتی وجود دارد: سطح بازاری (به عنوان مثال، حمایت از حقوق مالکیت و مقررات دولتی) و سطح شرکتی (به عنوان مثال، مکانیزم حاکمیت شرکتی، گزارش دهی شرکتی و افشای اطلاعات). به خوبی ثابت شده است که بازارهای توسعه نیافته در این دو سطح از محیط های اطلاعاتی، کارآمدتر و شفاف تر از بازارهای نوظهور و در حال توسعه هستند (چن و یوآن، ۲۰۰۴؛ هو و لیو، ۲۰۱۳؛ جین و مایرز، ۲۰۰۶). بر این اساس، مورک، یونگ و یو (۲۰۰۰) پیشنهاد کردند که یک سیستم حقوقی قوی برای حمایت از سرمایه گذاران در بازارهای پیشرفته می تواند سرمایه گذاران را به انجام معاملات آگاهانه تشویق کند و در نتیجه سطح بالایی از اطلاعات نهانی شرکت در قیمت سهام دخالت داده می شود و در نهایت سطح همزمانی پایین خواهد آمد. آنها حرکت همزمان قیمت سهام را در کل جهان در مقیاس کشوری بررسی کردند و به این نتیجه رسیدند که هم حرکتی قیمت سهام در اقتصادهای فقیر بیشتر از اقتصادهای ثروتمند است. پس از مورک، یونگ و یو (۲۰۰۰)، جین و مایرز (۲۰۰۶) نیز همزمانی بین کشوری را بررسی کردند و بیان کردند که وجود مقداری ابهام (عدم شفافیت) می تواند مقدار ضریب تعیین را کاهش دهد. به همین ترتیب، استدلال هاگارد، مارتین و پیرا (۲۰۰۸) این بود که افشای اطلاعات بیشتر می تواند دربردارنده اطلاعات نهانی تر شرکت باشد و میزان سقوط قیمت سهام را کاهش می دهد.

در انجام مطالعات بیشتر از همزمانی قیمت سهام به عنوان معیار متقابل اطلاعات خاص شرکت نیز استفاده شده که بر حمایت از این دیدگاه دامن می زند (فرناندس و فریرا، ۲۰۰۹؛ هاتن، مارکوس و تهرانیان، ۲۰۰۹). ناهمزمانی حرکت بازده سهام با بازده بازار در سطح شرکت به کمک مکانیزم حاکمیت ناکارآمد شرکت توضیح داده می شود. ویژگی خاص شرکت در زمینه مالکیت بسیار متمرکز از سوی اعضای خانواده یا دولت در بازارهای نوظهور، آنها را قادر می سازد اطلاعات نهانی شرکت ها را از سرمایه گذاران خارجی دریغ کنند و فرصت هایی برای استخراج مزایای کنترل خصوصی با هزینه سرمایه گذاران خارجی در اختیار آنها قرار دهند (برتراند، مهتا و مولایناتان، ۲۰۰۲). در نتیجه، دستیابی به مبانی شرکت برای سرمایه گذاران خارجی ها گران تر است، آنها را از انجام معاملات آگاهانه منصرف می کند و منجر به سرمایه گذاری کمتر اطلاعات خاص شرکت در قیمت سهام یا همزمانی بالا می شود. گول، کیم و کیو (۲۰۱۰) نیز به این نتیجه دست یافتند که همزمانی یک تابع مقعر از مالکیت بزرگترین سهامدار است و مالکیت خارجی با همزمانی رابطه معکوس دارد زیرا سهامداران خارجی ممکن است در نظارت بر افراد داخلی شرکت و بهبود مشکلات گزارشگری موثرتر عمل کنند.

از طرف دیگر، یک مکتب فکری که اخیراً تسلط زیادی بر بازارهای نوظهور پیدا کرده است، همبستگی بین همزمانی قیمت سهام و محیط اطلاعاتی را به روشی متضاد تفسیر کرد. دلایلی برای حمایت از این ادعا وجود دارد. اولاً، داسگوپتا، گان و گائو (۲۰۱۰) توضیح دادند که قیمت سهام در بازاری با اطلاعات کارآمد فقط به اعلامیه ها یا رویدادهایی پاسخ می دهد که برای بازار جدید هستند و در قیمت گذاری گنجانده نشده اند. با بهبود فضای اطلاعاتی شرکت، اطلاعات خاص شرکت در دسترس همه شرکت کنندگان در بازار قرار می گیرد. بخش اعظمی از اطلاعات نهانی شرکت هایی که امروز افشا می شوند باید با اطلاعات خصوصی کم اهمیت تر شرکت ها در آینده و در نتیجه با سطح بالایی از همزمانی بازده همراه باشند. همزمانی بازده، همانطور که داسگوپتا، گان و گائو (۲۰۱۰) بیان کردند، یک رفتار پویاست که در ابتدا با جمع آوری اطلاعات جدید در زمینه قیمت سهام کاهش می یابد اما پس از آن افزایش پیدا می کند.

توضیح دوم برای وجود این رابطه مثبت، مربوط به نقش سرمایه گذاران خارجی در بازار است. سرمایه گذاران بین المللی، به ویژه سرمایه گذاران نهادی، پویاترین شرکت کننده ها در بازارهای نوظهور هستند (فاروق و احمد، ۲۰۱۴). آنها غالباً از کشورهای پیشرفته دارای یک محیط اطلاعاتی قوی آمده اند و از این رو انتظار سطح پایینی از عدم تقارن اطلاعاتی در بازار سرمایه گذاری خود را دارند. آنها از اینکه سهام شرکت های دارای مکانیسم حاکمیت شرکتی مناسب را خریداری کنند احساس امنیت بیشتری خواهند کرد و سعی می کنند از به خطر انداختن اطلاعات خاص شرکت جلوگیری کرده یا آن را به حداقل برسانند. در نتیجه، قیمت سهام متعلق به سرمایه گذاران بین المللی بیشتر روی اطلاعات سطح بازاری سرمایه گذاری خواهد کرد و بنابراین همزمانی بیشتری وجود خواهد داشت، همانطور که هو و لیو (۲۰۱۳) ادعا کردند: «ما می بینیم سهامی با ضریب تعیین بالاتر به طور گسترده ای توسط سرمایه گذاران نهادی در مقایسه با سهامی با ضریب تعیین پایین تر نگهداری می شوند» (۲۰۱۳، ص ۲۰). در پایان، مرور ادبیات نشان می دهد که شرکت های بزرگ با حاکمیت شرکتی کارآمد در بازار نوظهور غالباً اطلاعات بیشتری پیرامون اقتصاد کلان را نشان می دهند و تجارت همزمان تری با بازار دارند (پیوتروسکی و رولزتون، ۲۰۰۴؛ چان و حامید، ۲۰۰۶). بر این اساس، مطالعات مختلف از همزمانی قیمت سهام به عنوان یک جایگزین مستقیم برای کیفیت محیط اطلاعات یا از اطلاعات قیمت سهام برای مشاهده رفتارهایی در بازار استفاده می کنند که به طور مشترک موبد تفاسیر آنها پیرامون حرکت همزمان قیمت سهام می باشند (آنه، تو و کوین، ۲۰۲۰؛ فاروق و احمد، ۲۰۱۴؛ وو، ۲۰۱۷).

۲-۳. رابطه بین کیفیت حسابرسي و همزمانی قیمت سهام

با وجود حجم زیاد مطالعاتی که هم حرکتي قیمت سهام را بررسی می کنند اما تحقیقات بسیار اندکی پیرامون ارتباط آن با کیفیت حسابرسي انجام شده است. همانطور که مرور ادبیات نشان می دهد، هر دو این موارد با مفهوم محیط اطلاعاتی پیوند ناگسستنی دارند. با این حال، هرچند توافقی کلی بین محققان از نظر تأثیر مثبت کیفیت حسابرسي بر محیط اطلاعات وجود دارد، اما نتایج متفاوتی از رابطه بین همزمانی و محیط اطلاعات بدست آمده است. همزمانی بازده سهام، رفتار متفاوتی در بازارها و اقتصادهای مختلف دارد. از این رو، جای تعجب نیست که با دیدگاه های مختلفی در مورد ارتباط بین کیفیت حسابرسي و هم حرکتي قیمت سهام مواجه هستیم. گول، کیم و کیو (۲۰۱۰) گزارش دادند که این یک رابطه خصمانه است زیرا یک حسابرسي با کیفیت بالا در آشکار کردن اطلاعات مطمئن تر و خاص تر به عموم مردم کمک می کند و بنابراین، همزمانی قیمت سهام را کاهش می دهد. وی همچنین در مطالعه خود اظهار داشت که شرکت های دارای هم حرکتي بازده پایین، احتمالاً حسابرسانی با کیفیت بالا (حسابرسان شرکت Big Four) را انتخاب می کنند. با این وجود، اگر به نظر دوم در مورد همزمانی در بازار نوظهور برسد، رابطه بین کیفیت حسابرسي و همزمانی قیمت سهام می تواند برعکس تفسیر شود. فرضیه این تحقیق در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱. نمایش فرضیه

فرضیه: بین هم حرکتی بازده سهام و کیفیت حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد.

۳. روش‌شناسی پژوهش

۳-۱. روش‌های تحقیق

۳-۱-۱. مدل تحقیق

در این پژوهش از یک روش کمی بهره گرفته شده است که از روش قیاسی برای بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و هم حرکتی قیمت سهام در بازار بورس اوراق بهادار تهران استفاده می‌کند. برای آزمایش چهار فرضیه، مدل نشان داده شده در معادله ۱ را ایجاد می‌کنیم.

$$\text{SYNCHit} = \beta_0 + \beta_1 \text{AUDITit} + \gamma \text{CONTROLit} + \varepsilon_{it}(1)$$

جایی که:

SYNCHit هم حرکتی قیمت سهام شرکت i در زمان t است که از معادله ۳ و معادله ۴ برآورد شده است

AUDITit کیفیت حسابرسی شرکت i در زمان t است

CONTROLit نشان دهنده متغیرهای کنترل شرکت i در زمان t است

۳-۱-۲. اندازه‌گیری کیفیت حسابرسی

در ادبیات از مقیاس‌های متعددی برای کیفیت حسابرسی استفاده شده است. در تعدادی از مطالعات قبلی، کیفیت حسابرسی را به اندازه شرکت حسابرسی مرتبط می‌دانستند. در این ادبیات، اندازه شرکت حسابرسی به عنوان یک شاخص خوب از کیفیت حسابرسی در نظر گرفته شده است. انتظار می‌رود که دفاتر حسابرسی بزرگ در آینده در مقایسه با موسسات حسابرسی کوچکتر به دلیل ترکیبی از متخصصان توانمند و ماهر و ظرفیت فن آوری بالا، دعاوی کمتری داشته باشند. تحقیق قبلی نیز تأیید کرد که شرکت Big Four از کیفیت حسابرسی بالاتری نسبت به سایرین برخوردار است و سهامداران شرکت‌ها نیز شرکت‌های Big Four را به امید دریافت عملکرد حسابرسی عالی ترجیح می‌دهند (واچید و یونیتا، ۲۰۱۹). پژوهش حاضر پیرو مطالعات پیشین و در راستای آن از اندازه شرکت‌های حسابرسی برای اندازه‌گیری کیفیت حسابرسی استفاده می‌کند. AUDIT یک متغیر ساختگی است که در صورت حسابرسی شرکت توسط شرکت‌های حسابرسی بزرگ، مقدار ۱ را دریافت می‌کند و در غیر اینصورت مقدار صفر را دریافت می‌کند.

۳-۱-۳. اندازه‌گیری هم حرکتی قیمت سهام

$$\text{FRI}_{j,t} = \alpha_{i,0} + \alpha_{i,1} \text{MR}_{i,t} + \alpha_{i,2} \text{IR}_{j,t} + \varepsilon_{i,t}(2)$$

جایی که:

$\text{FRI}_{j,t}$ بازده i ام شرکت در صنعت j در زمان t است

$\text{MR}_{i,t}$ بازده بازار در زمان t است

$\text{IR}_{j,t}$ بازده j ام صنعت در زمان t است

در مدل سنتی پیشنهاد شده توسط رول (۱۹۸۸) (معادله ۲)، بازده شرکت منفرد به بازده بازار و صنعت بازگشت داده می‌شود. مقدار مربع R (ضریب تعیین) بیانگر میزان تفاوت موجود در بازده سهام شرکت با تغییرات سیستماتیک از جمله تنوع در سطح بازار و صنعت است. ارزش بالاتر مربع R به معنای سطح بالاتری از همزمانی قیمت سهام است. در مقابل،

سطح پایین ضریب تعیین ممکن است به معنای سطح بالاتری از اطلاعات خاص شرکت باشد که در قیمت سهام گنجانیده شده است. مورک، یونگ و یو (۲۰۰۰) بیان کردند که تسلط معدودی از صنایع بر صنایع دیگر در یک بازار نوظهور امکان تشخیص تأثیر آنها از تأثیر بازار را دشوار می کند. علاوه بر این، بازده یک صنعت ممکن است اطلاعات خاص شرکت های غالب در آن صنعت و نه اخبار عادی صنعت را منعکس کند. بر این اساس، رول پیشنهاد حذف بازده صنعت را از مدل سنتی خود داد و فقط از بازده بازار استفاده کرد (معادله ۳). در نهایت، با توجه به محدودیت های طبیعی مقدار ضریب تعیین که در محدوده

[۱، ۰] قرار دارد، از تغییر لگاریتمی (SYNCH) R_2 به عنوان معیار همزمانی قیمت سهام استفاده می شود (معادله ۴).

$$FR_{i,j,t} = \alpha_{i,0} + \alpha_{i,1} MR_{m,t} + \varepsilon_{i,t} \quad (۳)$$

جایی که:

$FR_{i,j,t}$ بازده i ام شرکت در صنعت j در روز t است

$MR_{m,t}$ بازده بازار در روز t است

$$SYNCH_{i,t} = \text{Log} [R_2 / (1 - R_2)] \quad (۴)$$

۳-۱-۳. متغیرهای کنترل

در پژوهش حاضر برخی از متغیرهای کنترلی گنجانده شده اند، زیرا تأثیر این متغیرها بر همزمانی قیمت سهام در پژوهش قبلی به خوبی اثبات شده است.

استقلال هیئت مدیره، با کد INDEP، بر اساس تعداد اعضای غیر اجرایی هیئت مدیره اندازه گیری می شود. نتایج متفاوتی از رابطه بین سن شرکت و همزمانی بازده در ادبیات نشان داده شده است. نو-گیامفی، بوکپین و ژمگا (۲۰۱۵) به صورت مستند نشان دادند که استقلال هیئت مدیره با همزمانی همبستگی منفی دارد زیرا به گفته وی، همزمانی کم نشان دهنده کارایی خوب اطلاعات است. از طرف دیگر، آنه، تو و کوین (۲۰۲۰) یافته معکوسی از بازار نوظهور ویتنام را گزارش دادند.

اندازه شرکت (SIZE) به عنوان کل دارایی شرکت تعریف می شود. در حالی که دیدگاه مخالفی در مورد رابطه بین همزمانی سهام و شفافیت محیط اطلاعاتی وجود دارد. به نظر می رسد تحقیقات موید این مطلب هستند که قیمت سهام شرکت های بزرگ، سرمایه کمتری را به اطلاعات خاص شرکت و سرمایه بیشتری را به اطلاعات بازار اختصاص می دهند و آن را با بازار همزمان تر می کنند (چان و چان، ۲۰۱۴؛ پیتروسکی و رولزتون، ۲۰۰۴؛ رول، ۱۹۸۸).

مالکیت خارجی (FOWN) نسبت کل سهام شرکتی است که در اختیار سرمایه گذاران خارجی است. در بازارهای نوظهور، بخش اعظم ادبیات از این نظر حمایت می کنند که سرمایه گذاران خارجی به بهبود شفافیت بازار کمک می کنند و موید آن است که مالکیت خارجی ارتباط معناداری با پیش بینی همزمانی دارد (آنه، تو و کوین، ۲۰۲۰؛ وو، ۲۰۱۷).

تمرکز مالکیت (LOWN) کل نسبت سهام شرکتی است که از ۵٪ سهام شرکت در اختیار سهامداران قرار می گیرد. ما تمرکز مالکیت را به عنوان یک متغیر عادی در بازار بورس اوراق بهادار تهران به این مدل اضافه می کنیم زیرا شرکت های ایرانی دارای ساختار مالکیت بسیار متمرکزی هستند. این ویژگی ساختار مالکیت در بازارهای نوظهور نیز به اشتراک گذاشته می شود.

ریسک (RISK) نماینده نوسانات بازار است و از طریق انحراف معیار بازده روزانه قیمت سهام اندازه گیری می شود (معادله (۵)). هر چه دامنه انحراف معیار بازده سهام بزرگتر باشد، سطح ریسک بالاتر خواهد بود. ریسک از فرمول زیر برآورد می شود:

$$RISK_{i,t} = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{j=1}^n (Return_{i,j} - Mean_{i,t})^2} \quad (5)$$

(LEV) اهرم مالی شرکت است. اهرم برابر است با بدهی بلند مدت تقسیم بر ارزش سهام. این نسبت به عنوان یک متغیر کنترلی در برخی از مطالعات مربوط به همزمانی قیمت سهام استفاده می شود (بویاکر، مانسالی و ریبا، ۲۰۱۴؛ هاتون، مارکوس و تهرانیان، ۲۰۰۹).

نسبت ارزش دفتری به ارزش بازاری (MTB) به شکل ارزش دفتری کل بدهی و ارزش بازار سهام تقسیم بر کل دارایی ها محاسبه می شود. نتایج متفاوتی از رابطه بین نسبت ارزش دفتری به ارزش بازاری و همزمانی بازده سهام بدست آمده است. گول، کیم و کیو (۲۰۱۰) ادعا کردند که شرکتی با نسبت ارزش دفتری به ارزش بازاری بالا، هم حرکتی بازده سهام اندکی در بازار دارد. نسبت ارزش دفتری به ارزش بازاری اغلب به عنوان جایگزین ارزش شرکت و فرصت رشد مورد استفاده قرار می گیرد. نسبت بالاتر ارزش دفتری به ارزش بازاری ممکن است شاهی از توانایی های خوب شرکت باشد که نشان دهنده بهره وری و قانونمندی بیشتر شرکت است که در بازده سهام گنجانده شده و در نتیجه، سطح همزمانی پایین تری را نشان می دهد. با این وجود، نتایج معکوسی از این مورد در مطالعه نو-گیامفی، بوکپین و ژمگاه (۲۰۱۵) نشان داده شد.

۲-۳. جمع آوری داده ها

مجموعه داده های ما شامل شرکت های لیست شده در بورس اوراق بهادار تهران است. داده های موردنیاز برای انجام این تحقیق توسط شرکت داده کاوی بورس ویو، سایت کدال و اطلاعات ارائه شده در سایت بورس اوراق بهادار تهران است که پیشرو در زمینه تأمین اطلاعات مالی در ایران می باشند. شرکت هایی در این مطالعه گنجانده شده اند که شرایط زیر را داشته باشند.

- شرکت های غیر مالی باشند
- در فهرست نام شرکت های لیست شده در بازار اول و دوم بورس باشند
- و در بازه زمانی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ در لیست باقی مانده باشند.

۴. یافته های پژوهش

۴-۱. آمار توصیفی

نتایج آماری برای همه متغیرها در جدول ۱ نشان داده شده است. بیش از ۱۱۱۵ مشاهده معتبر در محدوده مقدار ضریب تعیین از ۰ تا ۰/۹۳ قرار دارند. میانگین ضریب تعیین برابر ۰/۰۹۵ است. بر این اساس، حداکثر، حداقل و میانگین مقدار همزمانی بازده (SYNCH) به ترتیب ۳-، ۱/۱۲ و ۱/۴۳- است.

جدول ۱. آمار توصیفی

	Obs.**	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
SYNCH	1115	-3.00	1.12	-1.43	0.78
R-Square	1115	0	0.930	0.095	0.108
AUDIT	1115	0	1.00	0.19	0.69
INDEP	1115	0	10.00	3.85	1.49
LOWN	1115	0	99.51	49.79	22.49
FOWN	1115	0	77.58	15.58	16.06
SIZE*	1115	128,013	287,974,177	4,544,700	14,964,856
RISK	1115	103	52,852	3,606	4,856
LEV	1115	0.01	140.26	1.68	4.83
MTB	1115	0.07	35.44	1.25	1.42

جدول ۲. ماتریس همبستگی

	AUDIT	INDEP	LOWN	FOWN	SIZE	RISK	LEV	MTB
AUDIT	1							
INDEP	.279**	1						
LOWN	0.052	0.055	1					
FOWN	.420**	.198**	-0.001	1				
SIZE	.231**	.249**	0.021	.180**	1			
RISK	.170**	.122**	.125**	.201**	.151**	1		
LEV	-0.017	-.060*	-0.036	-.082**	0.017	-0.036	1	
MTB	.139**	.092**	.086**	.075*	.147**	.377**	.618**	1
Obs.	1115	1115	1115	1115	1115	1115	1115	1115

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

با این حال، ضریب تعیین و SYNCH در بازار بورس اوراق بهادار تهران در مقایسه با بازار ترکیه که مقدار میانگین ۰٫۴۳ و ۰٫۲۳- را نشان می دهند نسبتاً پایین است و در تحقیقات گل، کیم و کیو (۲۰۱۰) نیز نشان داده شد. همانطور که کلی (۲۰۱۴) توضیح داد، سطح پایین ضریب تعیین در بازارهای نوظهور ممکن است نشانه ضعف محیط اطلاعاتی باشد.

کیفیت حسابرسي (AUDIT) بر اساس اندازه شرکت حسابرسي اندازه گیری می شود. اگر شرکت حسابرسي بزرگ باشد یک متغیر ساختگی با مقدار ۱ محسوب می شود و در غیر اینصورت، مقدار صفر خواهد داشت. به طور متوسط، از هر ۱۰ شرکت در بورس اوراق بهادار، ۲ شرکت توسط شرکت های حسابرسي بزرگ (جز حسابرسان معتمد با تعداد شرکای معتمد بیش از دو) حسابرسي می شود.

استقلال هیئت مدیره (INDEP) بر اساس تعداد اعضای غیر اجرایی هیئت مدیره اندازه گیری می شود. از جدول ۱ می توان فهمید که شرکت های بورسي حداکثر ۱۰ عضو مستقل در هیئت مدیره دارند و شرکت های فهرست شده هیچ عضو مستقلی ندارند. این امر تحت اجرای قانون است زیرا طبق قوانین کشور در شرکت های دولتی حداقل یک سوم از کل اعضای هیئت مدیره باید مستقل باشند.

باید توجه داشت که سهامداران بزرگ در شرکت های بورسی برای تمرکز مالکیت (LOWN) می توانند بیش از ۹۹٪ سهام شرکت ها را در اختیار داشته باشند. بخش اعظم سهام شرکت ها که در اختیار مالکان بزرگ است حق رای و قدرت بیشتری را نیز در غالب موارد برای آنها به دنبال می آورد. این یکی از ویژگی های رایج شرکت ها در بازارهای نوظهور است که می تواند تاثیر جدی بر گزارش اطلاعات و روند افشای آنها داشته باشد.

سرمایه گذاران خارجی (FOWN) به طور از سهام شرکت های بورسی را در اختیار دارند. حداکثر و حداقل مقدار این سهم به ترتیب ۷۸٪ و ۰٪ است. این ارقام بزرگتر از ارقام گذشته است زیرا دولت از سال ۱۳۹۹ سقف مالکیت خارجی در شرکت های دولتی را حذف کرده است. این سیاست با هدف جذب سرمایه های خارجی بیشتر به بازار، تشویق مالکیت چندگانه و ایجاد انگیزه برای توسعه اقتصادی انجام می شود.

ماتریس همبستگی در جدول ۲ نشان داده شده است. تنها نتیجه ای که احتمال همبستگی متغیرهای مستقل را نشان می دهد، همبستگی بین اهرم (LEV) و نسبت ارزش دفتری به ارزش بازاری (MTB) است که ارزش آن ۰٫۶۱۸ است. با این حال، پس از بررسی شاخص VIF که در جدول ۳ نشان داده شده است می توان نتیجه گرفت که هیچ مشکل جدی در همبستگی متغیرهای مستقل در مجموعه متغیرهای این مدل وجود ندارد.

جدول ۳. نتایج رگرسیون

	Pool OLS		Fixed Effects		Random Effects		Robust REM		VIF
	Coef.	Std. Err.	Coef.	Std. Err.	Coef.	Std. Err.	Coef.	Std. Err.	
AUDIT	0.14***	0.047	0.067	0.108	0.106**	0.059	0.106*	0.065	1.31
INDEP	0.032**	0.014	0.0410	0.108	0.038**	0.017	0.038**	0.018	1.15
FOWN	0.020***	0.001	0.021***	0.003	0.020***	0.002	0.020***	0.002	1.28
LOWN	-0.005***	0.001	-0.002	0.002	-0.005***	0.001	-0.005***	0.001	1.03
SIZE	5.8E-09***	1.4E-09	-5.7E-09	3.5E-09	4.0E-09**	1.8E-09	4.0E-09**	1.9E-09	1.13
RISK	-6.8E-06	4.8E-06	-3.1E-06	6.1E-06	-6.2E-06	5.1E-06	-6.2E-06	4.4E-06	1.38
LEV	0.018	0.006	0.019*	0.010	0.018	0.007	0.018	0.006	1.99
MTB	-0.062***	0.021	-0.073**	0.035	-0.064***	0.024	-0.064***	0.024	2.32
R-Square	0.2580		0.2751		0.2615				
F-test			2.86***						
Hausman Test			6.74						
Chi-square (χ^2) Heteroskedasticity			157.39***						
Observations			1115						

۴-۲. نتایج

نتایج سه مدل رگرسیون تجمعی، اثرات ثابت و مدل اثرات تصادفی در جدول ۳ به طور خلاصه بیان شده است. F-test=2.86 با سطح معناداری $p < 0.01$ نشان می دهد که مدل اثرات ثابت مدل مناسب تری در مقایسه با مدل رگرسیون است. آزمون هاوسمن، مدل اثرات تصادفی را بر مدل اثرات ثابت ترجیح می دهد. در مدل اثرات ثابت، مسئله ناهمسانی واریانس مطرح است که با خوشه بندی (قوی) خطاهای استاندارد توسط شرکت اصلاح می شود.

در مدل اثرات تصادفی، ضریب تعیین ۰/۲۶۱۵ است که نشان می دهد ۲۶/۲۵ درصد از واریانس همزمانی سهام را می توان از مجموعه متغیرهای مستقل پیش بینی کرد. به طور کلی، کیفیت حسابرسی (AUDIT)، هیئت مدیره مستقل (INDEP)، مالکیت خارجی (FOWN) و اندازه شرکت (SIZE) ارتباط مثبتی با هم حرکتی بازده سهام (SYNCH) دارند در حالی که تمرکز مالکیت (LOWN) و نسبت ارزش دفتری به ارزش بازاری (MTB) تأثیر منفی بر همزمانی بازده را نشان می دهند.

فرضيه پيشنهادهی با انجام تحقيقات به تأييد رسیده است. کیفیت بالاتر حسابرسي باعث می شود بازده سهام بتواند هم حرکتی بیشتری را تجربه کند. کیفیت بهتر حسابرسي باعث کاهش عدم تقارن اطلاعات بین مدیران و سهامداران، بین سهامداران کنترل کننده و سهامداران اقلیت و بین شرکت های داخلی و خارجی می شود. حسابرسان به عنوان واسطه های اطلاعاتی در نظر گرفته می شوند که اعتبار اطلاعات مالی گزارش شده را تضمین می کنند. این نتیجه بدست آمده از بازار بورس اوراق بهادار تهران ممکن است حاکی از آن باشد که فضای اطلاعاتی بر همزمانی قیمت سهام نیز تأثیر مثبت می گذارد. همچنین، به شواهد دیگری نشان می دهد که دیدگاه اخیر پیرامون رابطه بین کیفیت محیط اطلاعاتی و هم حرکتی بازده سهام را تایید می کنند. اولاً، نتیجه رگرسیون در مورد سایر متغیرها نیز تأثیر معنادار استقلال هیئت مدیره و مالکیت خارجی را بر همزمانی بازده نشان می دهد. در ادبیات به وضوح مشخص شده است که مشارکت مدیران غیر اجرایی در هیئت مدیره شرکت یا مشارکت سرمایه گذاران بین المللی در بازار در نقش سهامداران به افزایش شفافیت و کارایی محیط اطلاعات هم در سطح شرکت و هم در سطح بازار کمک خواهد کرد؛ بنابراین، منطقی است که این دو متغیر بتوانند همزمان سازی را در جهتی هماهنگ با کیفیت حسابرسي تحت تأثیر قرار دهند. ثانياً ارزش ضریب تعیین تولید شده از مدل اصلاح شده رول در سطح بازار بورس اوراق بهادار تهران نسبتاً پایین است. همانطور که از روند اخیر بازارهای نوظهور می توان استنباط کرد، این حالت می تواند به عنوان یک فضای اطلاعاتی ضعیف شناخته شود.

۵. بحث و نتیجه گیری

مطالعه حاضر یک تحقیق کمی، با اتخاذ رویکرد قیاسی برای توضیح رابطه علی بین کیفیت حسابرسي و سطح هم حرکتی سهام در بازار است. نتایج حاصل چنین نشان داد که کیفیت حسابرسي ارتباط مثبتی با همزمان سازی قیمت سهام دارد. این یافته را می توان از طریق مکانیسم زیر توضیح داد: کیفیت حسابرسي، شفافیت گزارش دهی شرکت و افشای اطلاعات را بهبود می بخشد که به نوبه خود باعث همزمانی بیشتر قیمت سهام می شود. از این رو، پیامد دیگر این یافته می تواند رابطه مثبت بین همزمانی قیمت سهام و محیط اطلاعات باشد. این پیشنهاد نیز از دیدگاه اخیر پیرامون رفتار همزمانی سهام در بازارهای نوظهور حمایت بیشتری می کند.

با این حال، تصور پژوهش گران تحقیق حاضر بر این است که این یافته، دیدگاه مخالف پیشنهاد شده در تحقیقات قبلی را نفی نمی کند زیرا قیمت سهام دارای عملکرد متفاوت است و در هر بازار خاص مسیرهای مختلفی را دنبال می کند. برای تفسیر یک شرکت، ابتدا باید آن را در یک زمینه خاص مورد مطالعه قرار دهیم و با ماهیت آن و بسترهای آن محیط آشنا شویم.

۶. منابع و مآخذ

1. Almarayeh, T., Aibar-Guzman, B., & Abdullatif, M. (2020). Does audit quality influence earningsmanagement in emerging markets? Evidence from Jordan. *Revista De Contabilidad*, 23(1), 64-74. <https://doi.org/10.6018/rsar.365091>
2. Anh, N., Thu, V., & Quynh, D. (2020). Corporate Governance and Stock Price Synchronicity: Empirical Evidence from Vietnam. *International Journal of Financial Studies*, 8(2), 1-13. <https://doi.org/10.3390/ijfs8020022>
3. Bertrand, M., Mehta, P., & Mullainathan, S. (2002). Ferreting Out Tunneling: An Application to Indian Business Groups. *The Quarterly Journal of Economics*, 117(1), 121-148. <https://doi.org/10.1162/003355302753399463>

4. Boubaker, S., Mansali, H., & Rjiba, H. (2014). Large controlling shareholders and stock price synchronicity. *Journal of Banking and Finance*, 40(1), 80-96. <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2013.11.022>
5. Chae, S. J., Nakano, M., & Fujitani, R. (2020). Financial reporting opacity, audit quality and crash risk: Evidence from Japan. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 7(1), 9-17. <https://doi.org/10.13106/jafeb.2020.vol7.no1.9>
6. Chan, K., & Chan, Y.C. (2014). Price informativeness and stock return synchronicity: Evidence from the pricing of seasoned equity offerings. *Journal of Financial Economics*, 114(1), 36-53. <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2014.07.002>
7. Chan, K., & Hameed, A. (2006). Stock price synchronicity and analyst coverage in emerging markets. *Journal of Financial Economics*, 80(1), 115-147.
8. Chen, K. C., & Yuan, H. (2004). Earnings management and capital resource allocation: Evidence from China's accounting-based regulation of rights issues. *Accounting Review*, 79(3), 645-665. <https://doi.org/10.2308/accr.2004.79.3.645>
9. Cohen, D., Dey, A., & Lys, T. (2008). Real and accrual-based earnings management in the pre and post-Sarbanes-Oxley periods. *The Accounting Review*, 83(3), 757-787. <https://doi.org/10.2308/accr.2008.83.3.757>
10. Dasgupta, S., Gan, J., & Gao, N. (2010). Transparency, Price Informativeness, and Stock Return Synchronicity: Theory and Evidence. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 45(5), 1189-1220. <https://doi.org/10.1017/S0022109010000505>
11. DeAngelo, L. (1981). Auditor size and audit quality. *Journal of Accounting and Economics*, 3(3), 183-199. [https://doi.org/10.1016/0165-4101\(81\)90002-1](https://doi.org/10.1016/0165-4101(81)90002-1)
12. Farooq, O., & Ahmed, S. (2014). Stock Price Synchronicity and Corporate Governance Mechanisms: Evidence from an Emerging Market. *International Journal of Accounting, Auditing and Performance Evaluation*, 10(4), 395-409. <https://doi.org/10.1504/IJAAPE.2014.066392>
13. Fernandes, N., and Ferreira M. (2009). Insider Trading Laws and Stock Price Informativeness. *The Review of Financial Studies*, 22(5), 1845-887. <https://doi.org/10.1093/rfs/hhn066>
14. Gul, F., Kim, J., & Qiu, A. (2010). Ownership concentration, foreign shareholding, audit quality, and stock price synchronicity: Evidence from China. *Journal of Financial Economics*,
15. Haggard, K., Martin, X., & Pereira, R. (2008). Does Voluntary Disclosure Improve Stock Price Informativeness? *Financial Management*, 37(4), 747-768. <https://doi.org/10.1111/j.1755-053X.2008.00033.x>
16. Hu, C., & Liu, S. (2013). The Implications of Low R2: Evidence from China. *Emerging Markets Finance and Trade*, 49(1), 17-32. <https://doi.org/10.2753/REE1540-496X490102>
17. Hussainey, K. (2009). The impact of audit quality on earnings predictability. *Managerial Auditing Journal*, 24(4), 340-351. <https://doi.org/10.1108/02686900910948189>
18. Hutton, A.P., Marcus, A.J., Tehranian, H. (2009). Opaque financial reports, R2, and crash risk. *Journal of Financial Economics*, 94, 67-86. [\[https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2008.10.003\]](https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2008.10.003)
19. Jin, L., and Myers, S. (2006). R2 Around the World: New Theory and New Tests. *Journal of Financial Economics*, 79, 257-292. <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2004.11.003>
20. Kelly, P. (2014). Information efficiency and firm-specific return variation. *Quarterly Journal of Finance*, 4, 1450018. <https://doi.org/10.1142/S2010139214500189>
21. Kim, J.B., Chung, R., & Firth, M. (2003). Auditor conservatism, asymmetric monitoring and earnings management. *Contemporary Accounting Research*, 20, 325-359. <https://doi.org/10.1506/J29K-MRUA-0APP-YJ6V>

22. Legoria, J., Reichelt, K.J., & Soileau, J.S. (2017). Auditors and disclosure quality: The case of major customer disclosures. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 37(3), 163-189. <https://doi.org/10.2308/ajpt-51835>
23. Mansi, S.A., Maxwell, W.F. and Miller, D.P. (2004). Does auditor quality and tenure matter to investors? Evidence from the bond market. *Journal of Accounting Research*, 42(4), 755-793. <https://doi.org/10.1111/j.1475-679X.2004.00156.x>
24. Morck, R., Yeung, B., & Yu, W. (2000). The information content of stock markets: Why do emerging markets have synchronous stock price movements?. *Journal of Financial Economics*, 58(1), 215-260. [https://doi.org/10.1016/S0304-405X\(00\)00071-4](https://doi.org/10.1016/S0304-405X(00)00071-4)
25. M., Bokpin, G., & Gemegah, A. (2015). Corporate governance and transparency: Evidence from stock return synchronicity. *Journal of Financial Economic Policy*, 7(2), 157-179. <https://doi.org/10.1108/JFEP-10-2013-0055>
26. Piotroski, J., & Roulstone, D. (2004). The Influence of Analysts, Institutional Investors, and Insiders on the Incorporation of Market, Industry, and Firm-Specific Information into Stock Prices. *The Accounting Review*, 79(4), 1119-1151. <https://doi.org/10.2308/accr.2004.79.4.1119>
27. Rahman, M. M., Meah, M. R., & Chaudhory, N. U. (2019). The Impact of Audit Characteristics on Firm Performance: An Empirical Study from an Emerging Economy. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 6(1), 59-69. <http://doi.org/10.13106/jafeb.2019.vol6.no1.59>
28. Roll, R. (1988). R2. *Journal of Finance*, 43, 541-566. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.1988.tb04591.x>
29. Salehi, M., Moradi, M., & Paiydarmanesh, N. (2017). The effect of corporate governance and audit quality on disclosure quality: Evidence from Tehran Stock Exchange. *Periodica Polytechnica Social and Management Sciences*, 25(1), 32-48. <https://doi.org/10.3311/PPso.8354>
30. Vo, X. (2017). Do foreign investors improve stock price informativeness in emerging equity markets? Evidence from Vietnam. *Research in International Business and Finance*, 42, 986-991. <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2017.07.032>
31. Wachid, F., & Yunita, D. (2019). The disclosure of financial and non-financial performance via narrative communication: Islamic Bank Annual Report. *Sebelas Maret Business Review*, 4(2), 77-92.

Investigating The Impact of Audit Quality on The Stock Return Co-Movement of Companies Listed on the Tehran Stock Exchange

Mehrdad Khakzad Bonab¹

Aysan Mirzaiy Solhi²

Date of Receipt: 2022/12/26 Date of Issue: 2023/02/14

Abstract

This paper aims to investigate the relationship between audit quality and the level of co-movement of stock returns of companies listed on the Tehran Stock Exchange. This experimental study is designed based on quantitative method and deductive approach. The panel data set includes 256 companies from different industries with 1115 annual observations in the Tehran Stock Exchange between 1397 to 1401. In the research, an econometric regression model has been created by using the simultaneity of stock returns as the dependent variable and audit quality as the independent variable. Some control variables are also added to econometric regression models because the effect of these models on stock price concurrency has been well proven in previous studies. In order to improve the accuracy of the regression coefficients, in addition to the ordinary least squares, the random effects model has been used, and to improve the statistical analysis of the combined data set, the fixed effects model has been used. The results show that audit quality has a positive relationship with stock price synchronization. This finding indicates that the stock returns of companies with a higher audit quality level are more aligned with the market.

Keywords

Auditing, Simultaneity of Stock Returns, Information Environment, Tehran Stock Exchange, Stocks

1. Master's Student in Educational Management, Faculty of Literature and Humanities, University of Urmia, Urmia, Iran (* Corresponding author: info@mehrdadkhakzad.ir).
2. Master's Student in Accounting, Faculty of Management and Accounting, University of Tehran, Tehran, Iran (ailinsolhi@gmail.com).